

Kombinasjonen av sol og varme, gjestfrihet og ufattelig lave priser frister nordmenn. Den ferske turistdestinasjonen har likevel enkelte mangler.

Sydlandsk sjarm på salg

A leie to solsenger og en parasoll på stranden i Saranda koster 15 kroner pr. dag. Utvalget av solkremere i de lokale butikkene er begrenset, så den slags kan det være lurt å ta med seg hjemmefra.

tekst og foto Irina Lee
Saranda, Albania

– Er dette riktig regning? Det kan ikke stemme.

Marta Anette Krumpolc (36) fra Oslo har nettopp landet i Albania. Hun stusser på sluttsummen etter å ha spist sitt første måltid på en restaurant i feriebyen Saranda. Prisene er så lave at det er lett å tro at kelneren har glemt å legge til en null. Men regningen stemmer: Et måltid på en god restaurant med flere retter kan koste under 50 norske kroner, inkludert drikke.

På et bedre spisested midt i Saranda, hvor kvaliteten er på høyde med det som serveres i nabolandene Hellas og Italia, koster en flaske vann to kroner. En stor pils koster ti, en gresk salat får man for 12, mens en pizza koster

25 kroner. En kule hjemmelaget is koster tre kroner og femti øre, mens den absolutt dyreste flasken på vinkartet koster drøye hundrelappen.

På de lokale kafeene og restaurantene er prisene enda lavere. Selv et slunkent feriebudsjett tilater store utskielser med slike priser.

Vil investere

Det er ikke bare maten som er priset lavt i dette landet. Leilighetene går også på billigsalg sammenlignet med norske kvadratmeterpriser. Samboerparet Julie Tveit (27) og Albert Kryeziu (25) fra Larvik er på sin første ferie til Albania. Nå har de bestemt seg for å investere i en ferieleilighet i Saranda.

– Vi vil slå til nå, før alle andre nordmenn oppdager stedet og driver prisene til værs, sier de to.

Innsjøen ved Butrint er stappfull av blåskjell. Like ved fergeleiet har denne dykkeren sin faste sankeplass.

Alberts foreldre er fra Kosovo, og dermed snakker han albansk. Det gjør det mulig for ham å følge med på nyhetene og holde seg oppdatert om det lokale boligmarkedet.

– Det har vært mye skriverier og snakk om alle boligene som er bygget ulovlig. Så det er viktig å sjekke at alt er i orden før man investerer, sier 25-åringen.

Verdifull kilde

Saranda er den perfekte badeby. Vannet er rent, og solen skinner flere hundre dager i året. Å leie seg en parasoll og to solsenger koster 15 kroner dagen. Hvis man blir lei av å ligge stille, kan man leie en vannscooter og innta bølgen. Et selskap tilbyr også paragliding, slik at man kan få et luftigere inntrykk av byen.

Innen en halvtimes radius med bil ligger flere severdig-

heter som er verd å få med seg. Kilden «Blue Eye», eller «Syri i Kaltër» som stedet kalles på albansk, er et spektakulært naturfenomen. Fra en underjordisk kilde bobler det hvert sekund opp seks kubikkmeter vann, krystallklart og iskaldt. Noen hundre meter nedenfor utspringet har det dannet seg en innsjø som er helt turkis. Stedet er et populært utfartssted både for fastboende og turister.

I 1969 bygget myndighetene et kraftverk i landsbyen Bistritza, med bistand fra tyske ingeniører. Her sørger store vannkraftbiler for å omdanne kildevannet til verdifull strøm.

Verdensarv

Nasjonalparken Butrint helt sør i Albania er også verd et besøk. De greske og romerske ruinene står på FNs verdensarvsliste, og

Albania

- ▶ Ligger vest på Balkanhalvøya, ved Adriaterhavet og Det joniske hav. Landet grenser til Montenegro og Kosovo i nord, Makedonia i øst og Hellas i sør.
- ▶ Landet var en kommunistisk folkerepublikk i 45 år frem til 1991. Det kommunistiske regimet var preget av streng planøkonomi, isolasjon og kontroll med befolkningen. Overgangen til demokrati og markedsøkonomi har til tider vært turbulent, og landet sliter fortsatt med korrupsjon, høy ledighet og organisert kriminalitet.
- ▶ Innbyggertallet i Albania spriker. Det er anslått at det finnes rundt 4,3 millioner albanske statsborgere, men svært mange har emigrert. Trekker man fra disse, er det rundt 2,8 millioner innbyggere i landet.
- ▶ De fleste albanere reiser til nabolandene Italia og Hellas for å jobbe. De aller fleste familier har ett eller flere medlemmer utenlands. Pengene disse sender hjem, utgjør en viktig del av landets inntekter.

- ▶ Ryggsekkturet begynte å reise til Albania i løpet av 1990-tallet, og landet har de siste årene jobbet hardt for å etablere seg som turistdestinasjon. Albania toppet listen da Lonely Planet kåret verdens 10 mest spennende land å besøke i 2011.
- ▶ Den enkleste måten å komme seg til Saranda på er å fly til Korfu i Hellas. Fra Korfu går det daglig ferger direkte til Saranda. Et alternativ er å fly med rutefly til hovedstaden Tirana, og kjøre bil eller buss i 3-4 timer til Saranda.

Kilder: Store norske leksikon, Lonely Planet, Albaniaferie.no

Åge W. Johannessen (t.v.) og Ronny Eide nyter late dager på stranden i Saranda. De bor i leiligheten til Ronnys storebror, som nylig kjøpte feriebolig i den albanske badebyen.

Julie Tveit (27) og Albert Kryeziu (25) fra Larvik har gledet seg over de lave prisene i Albania. Nå vurderer de å investere i en leilighet i feriebyen.

det pågår et kontinuerlig restaureringsarbeid for å vedlikeholde de arkeologiske skattene.

Like ved Butrint ligger badebyen Ksamil med sin spesielle «skjærgård», som består av tre øyer. Lokale båter svipper turistene ut på et par minutter. Det er også mulig å leie tråkkabot for å komme seg ut på egen hånd.

I Ksamil er det tydelige bevis på den ulovlige boligbyggingen. Flere påbegynte hus er rast sammen. Halvferdige betongskjelett er velte overende, eller regelrett knust. Det skyldes ikke dårlig byggeteknikk, men at myndighetene har valgt å gå hardt til verks for å stoppe ulovlighetene.

Stort marked

Artin Rrapai driver Scandinavian Tourist Center midt i Saranda. Han forteller at myndighetene

innførte totalt byggeforbud i byen i 2011.

– Det vil ikke bli gitt flere byggetillatelser før de byggene som allerede er påbegynt, blir ferdigstilt, sier han.

De siste årene har han bistått nærmere 50 nordmenn som har realisert ferieboligdrømmen i Albania. Da vi snakket med Rrapai, var det 3700 boliger til salgs i Saranda. De hadde kvadratmeterpriser mellom 5000 og 10 000 kroner, avhengig av beliggenhet, standard og størrelse.

Ti minutters gange fra stranden ligger en toppleilighet på rundt 100 kvadratmeter, med to soverom, to bad, stor stue med integrert kjøkken og utsikt over hele byen. Utsalgsprisen er 72.000 euro (ca. 576.000 kroner). I samme bygg finnes mindre toromsleiligheter til 34.000 euro (272.000 kroner). Da er utsikten

begrenset. – En norsk familie har valgt å kjøpe to mindre leiligheter og slå dem sammen til en stor. Alt er mulig! Vi har håndverkere som fikser det meste, sier Rrapai.

Søppel og løshunder

Ronny Eide (38) er på sin første tur til Albania. Han bor i leiligheten som storebroren kjøpte i Saranda høsten 2012.

– Jeg er sikker på at denne destinasjonen er «up and coming». Men det er ikke alt som er helt på stell ennå. Det flyter søppel i gatene, og løshundene bjeffer hele natten. Jeg har fortsatt til gode å få en skikkelig kvittering, så man kan jo lure på hvor mye av økonomien som er svart, sier Ronny.

– Men det er et helt fantastisk ferieland! Jeg skal tilbake. Det er helt sikkert.

Ruinene i Butrint, helt sør i Albania, står oppført på FNs verdensarvliste. Denne mosaikken er kun synlig for turistene 30 dager om sommeren. Resten av året er den dekket av sand for å beskytte den mot solen.